

# SLOVENSKO A MAĎARSKO SPOJÍ NOVÝ PLYNOVOD

Nedávna plynová kríza, keď plyn z Ruska sa cez Ukrajinu nedostal až západ a ani k nám, podnietil viaceré krajiny uvažovať o nových trasách plynovodov. Tejto téme sa nevyhýba ani Slovensko a už koncom tohto roka by sa mal aj v našom okrese začať budovať nový plynovod.

Ide o prepojovací vysokotlakový plynovod Slovensko-Maďarsko, ktorý bude hranicu prechádzať v S. Ďarmotách. Slovenskú časť plynovodu od hranice v S. Ďarmotách do kompresorovej stanice vo V. Zlievacch, plánuje vybudovať bratislavská firma Eustream, a. s., (bývalá SPP - preprava). Ako sa uvádza v investičnom zámere, ktorý táto firma predložila na posúdenie vplyvov na životné prostredie, ďalším prínosom nového plynovodu bude možnosť mnohých riešení prepravy plynu v smeroch zo západu na východ a opačne a v osi sever - juh Európy.

Nový plynovod má mať prepravnú kapacitu päť miliárd kubických metrov plynu ročne. Maďarský úsek bude mať dĺžku 94 kilometrov a končiť bude v meste Vecsés v Peštianskej župe. Slovenský úsek bude v prípa-

de výberu variantu cez Olováry dlhý 20,3 km a v prípade výberu variantu cez Sklabinú, Obeckov, Novú Ves a Veľké Straciny dlhý 21,3 km. Meračia stanica má byť podľa dohovoru investora s maďarským partnerom umiestnená v Maďarsku.

Slovenskú časť nového plynovodu plánuje Eustream podľa predloženého zámeru začať stavať v decembri tohto roka a výstavbu ukončiť v de-

cembri 2012. Plynovodné potrubie z izolovaných oceľových rúr má byť uložené a zasypané v hĺbke 1,8 metra. Predpokladané náklady na výstavbu sú takmer 20,775 milióna eur v prípade kratšieho a vyše 28,359 milióna eur v prípade dlhšieho variantu. Eustream, a. s., je sto percentná dcérska firma Slovenského plynárenského priemyslu (SPP). Jej prepravnú sieť tvorí 2270 kilometrov plynovodov so štyrmi kompresorovými stanicami - vo Veľkých Kapušanoch, Jablonove nad Turňou, Ivanke pri Nitre a Veľkých Zlievacch.

-red-

## OLEJ A BENZÍN ROBILI GALIBU

K úniku benzínu a oleja z osobného motorového vozidla došlo 3.3. na čerpacej stanici na Lučeneckej ul., čo zistili aj príslušníci Hasičského a záchranného zboru (HaZZ) z V. Krtíša po príchode na miesto nahláseného prípadu. Miesto úniku asi o veľkosti 2x5 m nariadil veliteľ zásahu posypať sorbčným materiálom Vapex, ktorý potom hasiči pozbierali do pripravenej nádoby. Zároveň zamedzili ďalšiemu úniku prevádzkových kvapalín z auta. Ekologický zásah si hasiči zopakovali 5.3. na Venevskej ul., kde na parkovisku nahlásili obyvatelia vytečený olej. Olej posypáný Vapexom hasiči pozbierali do vreca.

## Okresná rada Matice slovenskej vo Veľkom Krtíši zasadala Matičný rok by mohol byť ešte bohatší

Prvé tohtoročné stretnutie členov Okresnej rady Matice slovenskej (ORMS) sa uskutočnilo 5.3. 2010 vo Veľkom Krtíši. Vo svojom programe prítomní zástupcovia Miestnych odborov MS v regióne, pod vedení predsedníčky OR Mgr. Márie Hroncovej zhodnotili aktivity v predchádzajúcom roku, ale sa hlavne zaoberali aktuálnou činnosťou.

Niektoré podujatia, ktoré organizovali, resp. na nich participovali matičiari, sa už v roku 2010 realizovali - Matičné divadlo, Šalianský Matko, Volejbalový turnaj o pohár MS, Fašiangové zvyky a iné. V spolupráci s ostatnými kultúrnymi inštitúciami, knižnicami, školami, archívom, cirkvami, občianskymi združeniami a obcami sa v prvom polroku pripravuje niekoľko významných akcií. Najbližšie je to spolupráca na prvom ročníku podujatia Strehovské divadelné révy s



termínom 19. a 20. marca v Dolnej Strehovej, detská súťaž Rozprávkové vretienko 17.3. vo V. Krtíši, výstavy a besedy Matičná jar s knihou, v rámci Dní A.H.Škultétyho si pripomenieme výročie obnovenia matičného ochotníckeho divadla, uskutočnia sa spomínkové podujatia k 65. výročiu ukončenia 2. svetovej vojny. Miestne odbory, okrem tohto roku volebných Valných zhromaždení pripravujú kultúrno spoločenské podujatia ku Dňu matiek, Medzinárodnému dňu detí, spo-

mienky na významné udalosti a osobnosti, ale i vystúpenia folklórnych kolektívov a iné lokálne aktivity. Boľavým miestom práce subjektov Matice slovenskej je, ako vo všeobecnosti, nedostatok finančných prostriedkov, čo sa snažia riešiť členovia dobrovoľnou činnosťou, pomocou zo samospráv a sponzorov, podávaním projektov na Nadáciu MS a iné grantové zdroje. Záporným javom, ktorý je potrebné riešiť, je i upadanie aktivity v niektorých MO MS, čo je nielen súčasťou celospoločenského postoja občanov k verejným veciam, ale bohužiaľ, aj znakom fyzického vyludňovania obcí. Okresná rada Matice slovenskej schválila prednesené zámery, plány aktivít a požiadavky, ktoré zašle na ústredie MS. Na záver všetkým za ich doterajšiu prácu, ale aj tú, ktorú sa chystajú urobiť na národno-kultúrnom poli, poďakoval podpredseda Krajskej rady MS Ján Brlož.

## Blíži sa termín platby za odpad

Výška poplatku za odvoz tuhého komunálneho odpadu je stanovená pre obyvateľov bytových i rodinných domov, v ktorých majú trvalý pobyt, na 0,050 Eur za osobu a kalendárny deň, čo predstavuje 18,257 eur za kalendárny rok. Fyzické osoby, ktoré platia za komunálny odpad menej ako 19,961 eur, musia túto sumu uhradiť jednorázovo a to do 31.3. 2010. Ak poplatok prevyšuje túto sumu, môžu si platbu rozdeliť. Prvú splátku je potrebné zaplatiť do 31.3. 2010 a to buď v hotovosti do pokladne mesta, alebo na účet. Rovnako je

to so spôsobom platenia aj v prípade druhého termínu a to do 30.6. 2010 a tretieho, ktorý je stanovený na 31.10. 2010.

Mesto vychádza v ústrety tým svojim obyvateľom, ktorí dlhodobo študujú alebo pracujú mimo mesta a poskytuje im úľavu na poplatku. V tomto roku bola poskytnutá 535 žiadateľom. -ER -

## ZAPADNUTÁ SANITKA

Pri návšteve pacienta 4.3. asi o 12.00 hod na Zámockej ul. v M. Kamení zapadla na nespevnenej komunikácii vedúcej k rodinnému domu sanitka. Privolaní hasiči sanitku vytiahli pomocou navijáka.

## OHEŇ V KONTAJNERI

V nedeľu večer 7.3. zasahovali hasiči na Venevskej vo V. Krtíši. Obyvatelia tejto ulice nahlásili na operačné stredisko požiar kontajnera. Po príchode na miesto hasiči zistili, že v kontajneri sú tlejúce odpadky. Požiar zlikvidovali jedným vysokotlakým prúdom vody.

## SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

### NARODILI SA

2.3. Šimon z V. Krtíša, Nikolas z Čeboviec, 3.3. Viktória z Obeckova, 6.3. Tiffany a Sára zo Zombora, 7.3. Natália z M. Krtíša

### POZDVIHNIME ČAŠE NA ICH ZDRAVIE

16.3. Perpetua Višňovská, 17.3. Pavel Mäsiar, Anna Šúthová, Milan Strenátka, 20.3. Ing. Gabriel Václav

### Nezabudnite blahoželat'

Blahoželáme všetkým našim čitateľkám a čitateľom, ktorí tento týždeň oslavujú meniny: 22.3. Beňadič, 23.3. Adrián, 24.3. Gabriel, 25.3. Marián, 26.3. Emanuel, 27.3. Alena, 28.3. Soňa

"Je nám veľkým potešením zaželať Vám na deň menín veľa zdravia, šťastia veľa, všetko, čo si srdce želá, veľa lásky, spokojnosti v celej ďalšej budúcnosti, úsmev v tvári, radosť v oku, úspech v každom žití kroku, želá kolektív POKROKU"

NA INŠPIRÁCIU VÁM PONÚKAME NIEKOĽKO VINŠOV: Zabudnúť dnes nechce nikto, potešíť sa s BEŇADIKOM, pretože má sviatok menín, aj my s veľkým potešením prichádzame radi za ním so srdečným blahoprianím: Nech sú šťastné tvoje kroky, ži nám ešte dlhé roky!

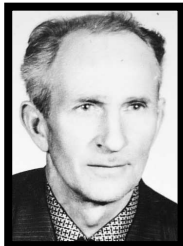
V krásny sviatok ALENY, nech Ti Pán Boh nadelí hojnosť svojich milostí, veľa šťastia, radosť.

Veľa šťastia, milá SOŇA, dojíma Ťa krásna vôňa. Veľa lásky, Sonička, kedy budeš mamička? veľa zdravia, milá Sonka, málo tmy a viacej slnka.

## OSUD SFÚKOL SVIEČKU ICH ŽITIA

7.3. Štefan Šulek, nar. v r. 1933 z V. Krtíša, Zuzana Antošová, nar. v r. 1929 z Brusníka, 8.3. Mária Kukučková, nar. v r. 1929 z Pôtra, 9.3. Mária Králiková, nar. v r. 1925 z V. Stracín, Vojtech Bednárík, nar. v r. 1938 z V. Čalomije, Pavel Oravec, nar. v r. 1943 z Luboriečky, Zoltán Sabó, nar. v r. 1932 z V. Krtíša

**SMÚTOČNÉ OZNÁMENIE**



"Aj tam, kde sa všetko javí ako stratené, niečo ťižko vyrastá. Dobro nezanikne nikdy."

S hlbokým a nesmiernym žiaľom oznamujeme, že po dlhej chorobe nás 27.2.2010 navždy opustil náš drahý brat

**JÁN KORETZ**

zo Žihľavy vo veku 83 rokov.

Spomínajú sestry Rozália a Margita aj ostatná rodina.

**SPOMIENKA**



So smútkom v srdci a žiaľom v duši si 15.3.2010 pripomíname

1. výročie úmrtia našej druhej mamy, starkej a prastarkej **VALÉRIE ZÁCHENSKEJ** z Veľkého Lomu.

"Čas plynie, smútok zostáva. Tá strata v srdci bolieť neprestáva. S tichou spomienkou k Tvojmu hrobu chodíme, pri plamienku sviečky si na Teba spomíname. Už len kyticu z lásky Ti môžeme na hrob dať a na všetko spomínať."

Spomínajú dcéry Júlia, Lubomíra a Mária s rodinami.

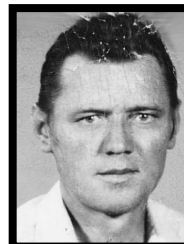
**SPOMIENKA**



"Mama - to zázračné slovo zo štyroch písmen... Už ho nemáme komu povedať... Odišla si tichučko a sama tam, odkiaľ už niet návratu. Ešte vždy to veľmi bolí, mami, márne Ťa naše oči všade hľadajú, márne po tvári slzy stekajú. Už nepočuť ten Tvoj hlas, prestali sa ústa smiať. Ale stále cítime teplý dotyk Tvojich dlaní, láskavý pohľad Tvojich očí. Ani čas žiaľ nehojí. Čím ďalej ubieha, tým viac chýbaš nám a stále viac a viac. Sú okamihy, na ktoré tisíckrát denne spomíname a sú chvíle, ktoré ťažko prežívame." Spomienkou tichou si 16.3. pripomíname piate výročie úmrtia, kedy nás navždy opustila naša drahá a milovaná **ANNA BALGOVÁ** zo Záhoriec.

S láskou na ňu spomína a za tichú spomienku ďakuje celá rodina.

**SPOMIENKA**



"Čas plynie a nevráti Ti, čo vzal. Zostali len spomienky a v srdci žiaľ. Aj keď už nie si medzi nami, v našich srdciach žiješ stále s nami."

S hlbokým žiaľom a bolesťou v srdci si 22.3. pripomíname

prvé výročie úmrtia nášho drahého manžela, ocka a starkého

**ŠTEFANA KLINČOKA**

zo Slovenských Ďarmôt.

Kto ste poznali tohto láskavého a dobrého človeka, venujte mu tichú spomienku.

Spomínajú: Manželka Marta, dcéry s rodinami a vnúčatá.

**SPOMIENKA**

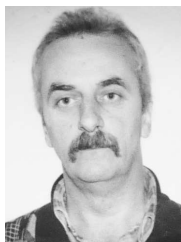


Odišli ste tichučko, ako odchádza deň, no v našich srdciach zostáva spomienka len. Dňa 2.3. sme si pripomenuli prvé výročie úmrtia našej mamičky **EMÍLIE SLANINKOVEJ** a 11.3. sme si pripomenuli sedemnásťte výročie úmrtia nášho otca **JURAJA SLANINKU** z Bušiniec. S úctou a láskou na nich spomínajú dcéra Lýdia, nevesta Alenka, vnuci Paľko s manželkou Gabikou a Paľko s priateľkou Evkou a pravnučky Michalka, Gabika a Barborka ako aj celá smútiaca rodina.

Kto ste ich poznali a mali radi, venujte im tichú spomienku.



**VAŠE GRATULÁCIE CEZ POKROK**



Pekné jubileum oslávil 13. marca **JÁN JANÁK** z Bušiniec, a preto mu chceme poslať aj týchto pár slov ako úprimný pozdrav:

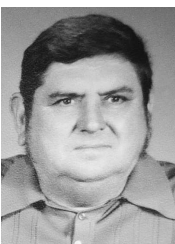
"V deň Tvojho sviatku, keď si sa dožil päťdesiatku na Teba si spomína s láskou celá rodina. Vrucne pranie k Tebe letí od manželky a od detí: Nech sa Ti dni šťastia množia, nech Ťa chráni ruka Božia."

Ku gratulácii sa pripájajú švagriná Danka s rodinou, švagriná Anka s rodinou a švagor Milan s rodinou.

"K narodeninám sa všeličo želá - dobré, pekné ba i veľa. No my Ti chceme zo srdca priať, aby si sa mohol v živote smiať. Zdravie, šťastie, lásku a usmiatu tvár, to je ten najkrajší dar."

Dňa 20.3. oslaví dvadsať rokov náš drahý vnuk **TOMÁŠ HAJTMAN** z Bátorovej.

Všetko najlepšie mu z celého srdca želajú starká a starký z Veľkého Krtíša a krstní rodičia.



Pätnásteho marca 2010 sa dožíva krásnych 75 rokov náš drahý manžel, otec, starý otec, svokor a prastarý otec **VOJTECH JEKKEL** z Glabušoviec. Ďakujeme mu za manželskú a otcovskú starostlivosť a lásku, ktorou nás po celý jeho život obdarúval. Do ďalšieho života mu želáme z celého srdca veľa zdravia, mnoho šťastných a radostných dní v kruhu rodiny. Gratulujú manželka Mária, syn Vojtech s manželkou, dcéra Klára s manželom, vnučka Martinka s manželom, vnuci Marian a Peter a pravnci Tomáško, Viktorka a Maľko.

Občianske združenie, Lokálne partnerstvo sociálnej inklúzie  
**Veľký Krtíš a Krupina, LPSI VK a KA**  
 Sídlo: Nemocničná č. 3, Slobodareň 4, 990 01 Veľký Krtíš,  
 Tel. 047/48 307 50, email: lpsi.vk.ka@gmail.com,  
 web: www.lpsivkka.szm.com

**"Sme tu pre Vás"**

Lokálne partnerstvo sociálnej inklúzie Veľký Krtíš a Krupina v spolupráci s BBSK, ZMOVR, ÚPSVaR Veľký Krtíš a ÚPSVaR Zvolen začína realizovať projekt "Sme tu pre Vás". Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia, ktorého riadiacim orgánom je Ministerstvom práce sociálnych vecí a rodiny SR (www.esf.gov.sk) v zastúpení Fondu sociálneho rozvoja - SORO (www.fsr.gov.sk).

Hlavným cieľom projektu je podporovať podmienky rozvoja služieb starostlivosti, zvyšovania dostupnosti, kvality a efektivity, ako aj rozvoja ľudských zdrojov.

Nosnou aktivitou projektu je "Podpora zvyšovania profesionality výkonu a budovanie ľudských kapacít v oblasti sociálnej inklúzie", ktorá je zameraná najmä na obyvateľov zemepisne izolovaných skupín - koncové obce, osoby ohrozené sociálnym vylúčením a zamestnancov vykonávajúcich politiky a opatrenia v oblasti sociálnej inklúzie vo verejnom aj v neverejnom sektore.

Na realizáciu projektu v celkovej hodnote 87 060,00 EUR, bude poskytnutý nenávratný finančný príspevok vo výške 82 707,00 EUR z Európskeho sociálneho fondu (www.esf.gov.sk).

BLIŽŠIE INFORMÁCIE O PROJEKTE NÁJDETE NA WEB STRÁNKE

[WWW.LPSIVKKA.SZM.COM](http://WWW.LPSIVKKA.SZM.COM)

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia.  
 "Priestor na vašu príležitosť."

EURÓPSKA UNIA





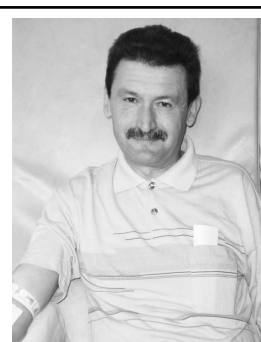
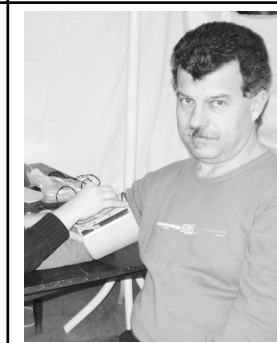
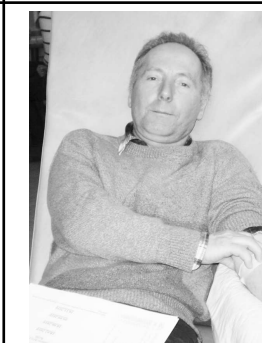
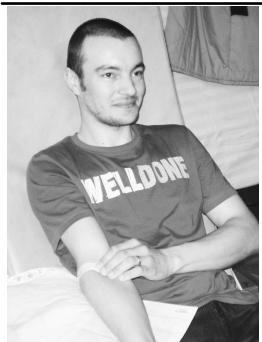
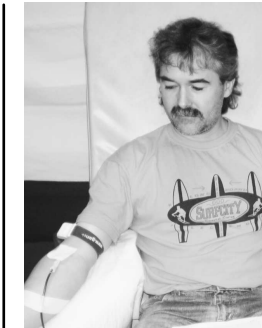
Miestny spolok Slovenského červeného kríža Veľký Krtíš s potešením môže konštatovať, že

# Valentínska kvapka bola rodinne sviatočná

FOTOGALÉRIA NIEKTORÝCH DARCOV KRVÍ

Dobrovoľní darcovia krvi 18. februára oslávili sviatok sv. Valentína šlachetným činom, darovaním svojej vzácnej a nenahraditeľnej tekutiny - krvi. Niektorí prišli aj so svojimi rodinnými príslušníkmi, a o to bola Valentínska kvapka krvi ešte vzácnejšia, pretože si vo februári pripomíname aj sviatok rodiny. Sedemdesiat sedem darcov si zaslúži poďakovanie za prekrásny čin, preto predsedníčka MS SČK vo Veľkom Krtíši vyslovuje úprimné poďakovanie za všetkých tých, ktorí ich krv budú potrebovať.

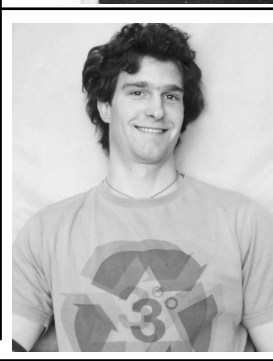
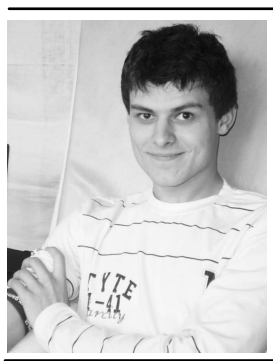
Pokračovanie na str. 5



**Dokončenie zo str.4**

Vďaka patrí všetkým dobrovoľným darcom. Zo Spojenej školy M.Kameňo to boli: Veronika Švořňavová, Andrea Urbánová, Martina Gondová, Róbert Nozdrovický, Peter Kurčík, Kristína Valentová. Z Gymnázia A. H. Škultétyho Veľký Krtíš: Andrea Mazánová, Veronika Vargová, Lenka Bizovová, Filip Krička, Ladislav Szabó, Renáta Ružinská. Zo Strednej odbornej školy, Poľná Veľký Krtíš: Roland Hajnár, Jozef Tóth, Ján Murín. Zo Slovenskej technickej univerzity Bratislava študent Andrej Kubáni. Z mesta Veľký Krtíš darovali krv: Martina Kozmová, Lucia Lunáková, Zdenka Kamenská, Miroslav Svoreň, Jaroslav Chromý, Dušan Golecký, Milan Bendík, Milan Hečko, Zoltán Cudziš, Daniela Fekiačová, Bc. Miroslava Kopčiaková, Tomáš Kamas, Renáta Marcinek, Pavel Cesnak, Ján Urban, Mária Balíková, Erik Klátik, Zoltán Krasnica, Mária Kramcová, Janka Koronciaková, Ladislav Gazdík, Ružena Flašková, Štefan Hodási, Anna Marková, Miroslava Kyseľová, Pavel Janiček, Ing. Ivan Šinka, Alena Bukovová, Ľubica Miháliková, Martina Hegedúšová, Drahoslava Michalecová, Andrea Bendíková, Monika Kelemenová, Denisa Šiketová. Z Malého Krtíša prišli darovať krv Štefan Kliment a Juraj Chrien, zo Želoviec Alžbeta Godová, František Rédl, Ervin Kalpaš, Martina Korťišová, Ján Lupták, zo Záhoriec Marián Skokňa, z Novej Vsi Miroslava Hégedúšová, zo Sklabinej Lucia Bartóková, Štefan Paučo, Marián Šarický, z Obeckova Marian Janšto, Mgr. Helena Kušíková, Magda Havrilová, z Dolných Plachtiniec Adrián Hauk, Dušan Andok, z Horných Plachtiniec Pavel Ondrejov, z Príbeľec Jana Uhrinová, z Opavy Vladimír Šimkovic, z Modrého Kameňa Martin Tomášik, Oto Novotka, z Dačovho Lomu Naďa Brlášová, z Pótra Zlatica Martinová, z Veľkých Zlievec Radko Tobola, z Malých Stracín Katarína Michnová a z Bušínec Stanislav Chudiváni.

Všetci menovaní si zaslúžia za svoj ľudský čin veľké poďakovanie a uznanie aj širokej verejnosti. **J.UBRANKOVIČOVÁ, predsedníčka MS SČK V.Krtíš**



**Darovať krv sa rozhodli mnohí mladí**



**Tím, ktorý sa staral o hladký priebeh odberu**



# S TEPLEJŠÍM SLNKOM PRICHÁDZAJÚ AJ SPALUJÚCE PLAMENE

Pre väčšinu z nás sú lesy oázou pokoja a oddychu v každom ročnom období, miestom kde chodíme načerpať nové sily a energiu. Jarné mesiace predstavujú obdobie, kedy sa nová vegetácia len začína rozvíjať a zostatky minuloročnej suchej trávy, lístia a ihličia predstavujú veľké nebezpečenstvo vzniku a najmä rozšírenia sa požiarov. Prijemné jarné a slnečné počasie priam zväzda hlavne záhradkárov k zvýšenej aktivite pri skrášľovaní svojich záhradiek, dvorov, sádov a rôznych záhumienok.

Žiaľ, mnohí si ešte stále tieto práce, hlavne odstraňovanie suchých trávnatých a krovinatých porastov, uľahčujú vypalovaním čistených plôch. Týmto činnosťami sa zvyšuje nielen nebezpečenstvo vzniku požiaru, ale aj preniesenia vzniknutého požiaru na lesné porasty, prípadne rôzne iné stavebné objekty. Občania teda ohrozujú nielen svoj vlastný, ale aj cudzí, resp. štátny majetok. Aj napriek neustálemu upozorňovaniu, hlavne od príslušníkov Hasičského a záchranného zboru, vzniká v jarnom období množstvo požiarov, ktoré sú zapríčinené práve nedovoleným vypalovaním suchých trávnatých porastov.

Spomeňme niekoľko údajov zo štatistiky požiarovosti za rok 2009. V okrese V. Krtíš bolo 95 požiarov. Priama škoda spôsobená pri týchto požiaroch bola vo výške 623.625,- EUR (18.787.326,75 Sk). Jednotkou OR HaZZ vo Veľkom Krtíši boli pri uvedených požiaroch uchránené hodnoty vo výške 1.279.725,- EUR (38.552.995,35 Sk).

Chceme upozorniť občanov - fyzické ako aj právnické osoby na dodržiavanie zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi v znení neskorších predpisov, z ktorého citujeme :

- § 8**  
- právnická osoba a fyzická osoba - podnikateľ nesmie  
a) vypalovať porasty bylín, kríkov a stromov,  
b) zakladať oheň v priestoroch alebo na miestach, kde by mohlo dôjsť k jeho rozšíreniu,  
c) spaľovať horľavé látky na voľnom priestranstve bez predchádzajúceho písomného súhlasu Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru
- § 14**  
- povinnosti fyzických osôb ods. 2 ) fyzická osoba nesmie  
a) fajčiť alebo používať otvorený plameň na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru,  
b) vypalovať porasty bylín kríkov a stromov,  
c) zakladať oheň v priestoroch alebo na miestach, kde môže dôjsť k jeho rozšíreniu .
- § 31 e)**  
vyhlášky MV SR č. 121/2002 Z.z. o požiarnej prevencii  
- pri činnostiach spojených so spaľovaním horľavých látok na voľnom priestranstve fyzická osoba  
a) oznámi pred začatím spaľovania

miesto a čas spaľovania na okresné riaditeľstvo na tel. č. 150  
b) ukladá horľavé látky do upravených hromád  
c) zabezpečí potrebné množstvo vhodných hasiacich prostriedkov  
d) kontroluje miesto spaľovania a po skončení vykoná dohasenie zvyškov

**Porušovanie daných ustanovení zákona je charakterizované ako priestupok a OR HaZZ V. Krtíši môže za priestupok na úseku ochrany pred požiarimi podľa § 61 ods. 4 zákona č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarimi uložiť pokutu až do výšky 331eur.**

Preto v rámci ochrany prírody venujte pozornosť pobytu v nej a pamätajte na to, že aj odhodnený nedopalok cigarety môže byť príčinou vzniku požiaru. Je v záujme nás všetkých, aby sa predišlo škodám na súkromnom ako aj štátnom majetku a preto majme všetci na pamäti dodržiavanie ustanovení zákona o ochrane pred požiarimi.

**npor. Ing. MARTINA STREDÁNSKA**  
oddelenie požiarnej prevencie  
OR HaZZ Veľký Krtíš

**POZVANIE**  
Predsedníčka MS SČK vo V.Krtíši Jaroslava Ubrankovičová pozýva  
všetkých svojich členov  
**NA VÝROČNÚ ČLENSKÚ SCHÔDZU, KTORÁ SA BUDE KONAŤ 19.3. o 15<sup>30</sup> h.**  
v zariadení Gastrohell na novej baníckej slobodárni vo V.Krtíši.  
Členská schôdza sa bude niesť v slávnostnom duchu, s kultúrnym programom a večerou.

# DOMA I V ZAHRANIČÍ POZNAJÚ MALÉ STRACINY VĎAKA MOTORISTICKÉMU ŠPORTU

Motoristické preteky, ktoré pred tromi rokmi začali v Malých Stracinách písať novodobú históriu, dostávajú túto malú obec znovu do povedomia verejnosti. Aj starostka Tatiana Káššayová je rada, že sa o obci dozvedia priaznivci tohto športu nie iba na Slovensku, ale aj za hranicami našej vlasti. Pritom o M. Stracinách obci vzdialenej od V. Krtíša asi 7 km, písali historické kroniky už v roku 1236 ako o majetku rodiny Balassovej. Prvá písomná zmienka o tejto obci je teda o rovných 10 rokov staršia ako o samotnom okresnom meste, s ktorým boli M. Straciny v rokoch 1976 - 1992 zlúčené, ale už skoro 20 rokov sú znovu samostatnou obcou.

## TURECKÉ DEDIČSTVO

Medzi vlastníkmi obce sa vystriedalo viacero známych rodov ako Balassiovci či Zichyovci a dokonca v roku 1551 bola začlenená do sečianskeho sandžaku (turecká správna jednotka) a budínskeho pašaliku a stáva sa súčasťou Osmanskej ríše na 41 rokov. Turecky

Ale aj samotné M. Straciny sa môžu pochváliť tureckým dedičstvom. V ich chotári ostal háj cerového duba, ktorý vysadili tureckí vojaci. V súčasnej dobe ich ostalo ešte 56. Ich zdravotný stav je ale dosť chabý, ba až veľmi zlý. Časť chotára, v ktorom je unikátny cerový háj patrí urbáru a starostka T. Káššayová spolu s jeho predsedom

to, v minulosti ťažko skúšanej obce.

## RICHTÁR, KTORÝ NEVEDEL ČITAŤ ANI PÍSAŤ

O znovuvybudovanie a rozvoj obce po nepokojoch počas tureckých bojov i šľachtických rebélií voči cisárovi, sa zaslúžili viacerí richtári. Medzi nimi aj bol aj richtár, ktorého prezývali Piktör. Richtárčil niekedy v 18-19. st. a neskôr sa vstahoval na dolnú zem.

T. Káššayová: *"Asi pred 2 rokmi prišli rodáci z bývalej Juhoslávie a hľadali dom svojich predkov. Povedali mi priezvisko a ja som im ukázala, kde bývali Piktörovci. Boli prekvapení, že som ho nazvala piktörom. Mysleli si, že túto prezývku získal ich predok až v novej domovine. Ako mi povedali, piktör znamená maliar a ich predka tak prezývali preto, lebo nevedel písať, ani čítať a všetky odkazy a in-*



*Dedičstvo, ktoré pripomína turecké nájazdy - hviezda a polmesiac na veži Domu obradov. Na ten prispeli nielen miestni veriaci, ale aj ich priatelia z Rajeckej Lesnej a Vyšnej Šebastovej*



Starostka Malých Stracín Tatiana Káššayová

sa obec volala Istračin a sečianskemu begovi Karim Hamzovi platili obyvatelia poplatky - dežmu. V rokoch 1586-1588 sa dostali do prenájmu Hassana bin Murada, desiatnika tureckej armády a neskôr Mustáfu Dívana. Turecké panstvo na čas končí v roku 1593, kedy tento región oslobodili cisárske vojska.

Začiatkom 17.st. bola obec začlenená do evanjelického cirkevného zboru v Pôtri ako jeho filia (Peter Sexty, 1624) a znovu sa dostáva do pásmo vojen. Tlačili sa sem opäť Turci a ich pôsobenie sa v Novohrade prejavilo hlavne v druhej polovici 17. st. V roku 1659 Turci neúspešne napadli hrad M. Kameň a približne v tej dobe spustošili M. Straciny, ktoré ostali pod tureckou nadvládou až do r. 1683, kedy boli definitívne oslobodené cisárskymi vojskami. Po Turkoch ostali gaštany na M. Kameni, niektoré názvy ako "bičak, čižma, papuča, doháň, pamok, šianec".

JUDr. Milošom Beňom sa usilujú o získanie finančných prostriedkov na ochranu stromov, ale zatiaľ neúspešne.

Pamiatku na turecké bašovanie však majú obyvatelia M. Stracín aj rovno v dedine denno-denne na očiach.

T. Káššayová: *"Aby nám pamiatku na Turkov neukradli, dali ju naši predkovia na vežu kostola. Aj my sme ju tam umiestnili a dnes je na veži nášho domu."*

Je to polmesiac a hviezda, ktoré boli súčasťou tureckej zástavy. Starostka si je istá, že to je originál z čias tureckých vojen. Podľa ľudovej tradície predkovia Malostracinčanov túto pamiatku získali počas ľudských bojov. Symbolizuje aj nezlomnosť obyvateľov tej-



*formácie si zakresľoval."*

Možno práve preto sa aj v M. Stracinách usilovali vybudovať čo najskôr školu a prvým písomne známym učiteľom bol Juraj Polóni, ktorý prišiel z obce Semter z Novohradskej župy a učil tu od roku 1760. Podľa zápisov mal napr. v r. 1770 13 a v r. 1772 12 žiakov.

Po ňom tu pôsobilo viacero učiteľov, z ktorých môžeme spomenúť napr. Záhoniho, ktorý je vraj pochovaný v školskej záhrade, Gregora, ktorý bol aj obecným notárom, Jána Petroviča, Michala Bodnára z Malej Viesky, ktorý dal postaviť kamennú školu či pána Pántika, ktorý do M. Stracín prišiel v roku 1903. Okrem toho, že bol dobrý učiteľ, bol aj šikovný gazda a kvôli závisťi i silnejšej maďarizácii si zmenil meno na Pappa. V roku 1914 sa presťahoval do S. Plachtiniec a po roku 1918 sa znovu vrátil k svojmu menu Pántik (bol to otec známeho herca Júliusa Pántika).

## DIVADLO HRÁ CELÁ DEDINA

K učiteľom, ktorý sa najviac zapísal do histórie obce i myslí ľudí, patril aj Oskar Blažkovič, ktorý tu učil v medzivojnovom období i po skončení II. sv. vojny. Starší obyvatelia obce si na neho dodnes s úctou spomínajú. Na jeho učiteľovanie i na to, ako ich viedol k ohotníckemu divadlu.

T. Káššayová: *"Divadlo sa tu prakticky hrávalo od nepamäti. S väčším či menším záujmom obyvateľov. Hrávali naši starí rodičia i rodičia. Vždy to viedol učiteľ, ktorý tu v tej dobe bol. V súčasnej dobe môžeme povedať, že sa divadlu intenzívnejšie venuje asi pätnásť ľudí. Vždy si pripravíme nejaké pásmo alebo predstavenie, ktorým sa prezentujeme na rôznych podujatiach v obci i okolí. Kedysi sme v obci organizovali viaceré podujatia - Deň matiek, Deň otcov, Deň detí, potom SNP, mesiac úcty k starším, Vianoce a na všetkých sme vystupovali s nejakým predstavením."*

(Pokračovanie na str.7)

*(Dokončenie zo str.6)*  
**Hrávame v kultúrnom dome, ktorý v obci postavili v rokoch 1961 - 1964. Kríza sa však dotkla aj nás a v minulom roku sme urobili iba Deň obce. Jeho súčasťou bola aj prehliadka najkrajších plodín z našich záhrad - Gazda roka. Na toto podujatie sme s našim divadielkom navštívili estráadne vystúpenie, ktoré je zložené zo 4 scénok. Chceme sa predstaviť aj na festivale ochotníckych divadiel v D. Strehovej, na ktorý máme pripravenú hru o Rómoch, kde hrajú samotní Rómovia a volá sa "Komu česť, tomu česť, Arpádovi sláva". Druhé dielko, s ktorým sa chceme predstaviť "Babky lapotačky", je z dedinského prostredia."**

**UHLIE SA NAJPRV ŤAŽILO V M. STRACINÁCH**

Divadlo je úžasná vec a potešíť svojich blízkych pekným predstavením je pekný počin, ale samotným hraním sa našinec neuživí. M. Straciny boli vždy poľnohospodárska obec, ktorej obyvatelia zaoberali aj ovocinárstvom, vinohradníctvom, prácou v lese a baníctvom. Veru náctvom a starostke, ako sama povedala, vždy stúpne adrenalin, keď sa hovorí o baníctve a nespomenie sa aj ich obec. Veď v katastrofe ich obce bola vraj prvá štôlna, prvá baňa v okrese, kde sa ťažilo uhlie.

T. Káššayová: **"Boli to tzv. Bakošová jama nad horným koncom dediny smerom na západ na Žihľavu a Rázcová jama smerom na východ. Až potom sa otvorila baňa v Háji a potom na Pôtri a Dolina. Ako mi hovorila pani učiteľka Bakošová, ona si ešte pamätá ako dieťa, kde bol východ do tej bane. Teraz na jar tam so mnou pôjde a ukáže mi, kde to bolo. Chceli by sme tam umiestniť aspoň nejakú informatívnu tabuľu, ak to bude možné."**

Prvé kutacie a ťažobné práce začali v okolí M. Stracín v roku 1857 a trvali do r. 1862. Tými, ktorí sa snažili rozvinúť baníctvo v tomto kraji už v 19. st. boli Alojz Pfluge, hostinský z Viedne a gróf Zichy. S prestávkami sa tu uhlie ťažilo ešte aj po 2. sv. vojne, ale kvôli zlému prístupu museli hľadať vchody pod zem inde.

Ani v súčasnej dobe však podnikatelia ťabco, zdalo by sa "zastrečenú" obec, neobchádzajú.

T. Káššayová: **"V katastrofe má sídlo firma Gamota, bývalý Poľnonákup (mimochodom, kde som pracovala aj ja), - v súčasnej dobe je to už prakticky sklad obilja. Okrem toho tu máme Štátne lesy, časť Bane Dolina, železničnú stanicu, pílu pri**

**nej a ďalšiu pílu s názvom Drevo Trade. Pozemky okolo obce majú prenajaté poľnohospodári z čebovského Agrovína, ktorí tu majú vinice, Hydroagro i agropodnikatelia Milan Černík i L. Síkeľa. Priamo v obci máme by-**

bo mladý býček, ovce či barany. Nie jednému z nich pomohol na svet i pri prekonávaní chorôb či iných neduhov. Ovšem nepomáha iba J. Kamenský zvieratám, ale aj zvieratá pomáhajú jemu.

T. Káššayová: **"Jožko po nástu-**



**Cap s vari najdlhšími rohmi v strednej Európe Adam rád púzuje, zatiaľ čo mladý Fico je pred cudzími návštevníkmi ešte plachý**

**valú urbársku pálenicu, ktorej majiteľom je Ing. Ján Vančo z Lučenca. Kvalitu jej produktov si ľudia chvália. Ročne sa v nej vypálí približne 1 700 l pálenky. Aké ovocie sa páli najviac, záleží podľa úrody. Vlani to boli hrušky, rok predtým zas prevládali jablká."**

**PRÁCA MU VRÁTILA ŽIVOT DO ŽÍL**

Malou Noémovou archou je maštaľ M. Černíka na konci obce. Pod spoločnou strechou si tu nažíva hovädzí dobytok, ovce, kozy i prasce. O všetky zvieratá sa stará Jozef Kamenský (66). Ako hovorí, celý život pracoval v poľnohospodárstve so zvieratami, v maštaliach v rôznych strediskách bývalého štátneho majetku V. Krtíš.

**"Ak sa niekde niečo pokazilo, tak tam poslali mňa, aby som to dal do poriadku."**

Keď odišiel do dôchodku, začal evidentne chradnúť a práca mu chýbala. Prišli aj choroby, ktoré ho zmáhali. Do práce k M. Černíkovi ho doporučila starostka. Že je nazoraj vo svojom živle, a že to so zvieratami vie, dokazuje aj ich správanie voči nemu. K druhým agresívna, takmer 300 kg vážiaca prasnica sa k nemu "líska" a necháva sa maznať. Cap s vari najväčšími rohmi v strednej Európe, Adam, sa nechá kludne poťahať za brahu a mladý capko Fico, ktorý zatiaľ pred cudzími ľuďmi radšej zdupká, mu žerie z ruky. A podobne sa k nemu správajú i ostatné zvieratá, ktoré ho poznajú aj podľa hlasu. Či už dojnica, jalovica, ale-

**pe k M. Černíkovi viditeľne ožil. Je vidieť, že práca mu chýbala. Pritom je aj mojou druhou rukou, mojim zástupcom. Bez neho si nevieme predstaviť žiadnu poriadnu akciu v dedine."**

Aj keď sú M. Straciny pomerne malou dedinou, práce majú pracovníci obecného úradu dosť. V súčasnej dobe žije v obci 127 obyvateľov, z toho je 17 detí predškolského a školského veku, máme 28 dôchodcov a 18 obyvateľov je nezamestnaných. Najstaršou obyvateľkou je teta Mária Halgašová, ktorá má 85 rokov. Nie je rodáčka z obce, ale vydala sa sem zo S. Darmôt. Školu ani škôlku v obci nemajú a obchod je obecný. V dedine sa zachovalo aj niekoľko roľníckych domov z prelomu 19. a 20 st., ktoré sú murované z kameňa, ozmané a obielené, novšie so stl-

pyvm podstreším, podpivničené a na oplatenia dvorov použili ľudové kovárske výrobky.

**DOM OBRADOV**

Obyvatelia obce nežijú len z dedičstva svojich predkov, ale aj samy sa snažia skrášliť M. Straciny, aby život v nich bol čo najlepší. Približne pred 3 rokmi si svojpomocne upravili a dali do poriadku dom obradov, v ktorom našli svoj svätostánok katolíci i evanjelici. Zároveň tento dom slúži aj ako dom smútku. Okrem vlastnej práce a financií sa na tejto stavbe podieľali aj veriaci zo spriatelenej obce z Rajeckej Lesnej i Vyšnej Šebastovej, ktorí darovali lavice, oltár, kríž, obraz milosrdenstva i modernú krížovú cestu. Upravili si centrum dediny, ktoré sa v plnej kráse zaskvieva aj počas motoristických pretekov. V rámci programu rozvoj vidieka podali projekt aj na opravu miestnych komunikácií. Ako povedala starostka, ich projekt bol úspešný a cestu zo strednej dediny smerom k pálenici by mali opraviť. Starostka by chcela dať opraviť aj hlavnú cestu vedúcu cez dedinu k ešte väčšej spokojnosti obyvateľov aj návštevníkov i známych rodákov, medzi ktorých patrí aj vedúci katedry Geografie a krajinskej ekológie UMB B. Bystrica doc. RNDr. Pavel Michal, CSc.

T. Káššayová: **"Avšak teraz, keď je hlavná cesta na Baňu Dolina uzatvorená, chodí cez našu dedinu viac nákladných aut a kamiónov a cestu rýchlo zničia. Navyše som sa dozvedala, že aj cestu I/75 z V. Krtíša do Pôtra by mali opravovať, čo znamená ešte hustejšiu dopravu cez dedinu. Preto mi aj ďalší kolegovia poradili, aby som žiadosť podala až po oprave hlavnej cesty. Len dúfam, že keď aj autobusy, ktoré pôjdu kvôli výluke cez M. Straciny, tu aj zastavia. Aspoň niektoré. Doprava k nám je veľmi zlá a našim obyvateľom aj návštevníkom obce by to veľmi pomohlo."** - P. GAŠPAROVIČ-



**Aj v šk. roku 1931/32 sa deti rady nechali zvečniť so svojim učiteľom a spolužiakmi.**

# Agresívny potkan zaútočil na malé dieťa počas spánku

Určite ste už počuli hrôzostrašné historky o tom, aké sú potkany nebezpečné, čo všetko prežijú a aké sú vynachádzavé. Väčšina z toho je pravda. Potkany sa k nám dostali cez Rusko z Ázie v polovici 18. storočia. V posledných dvoch storočiach umožňujeme potkanom vďaka domovému odpadu nažrať sa bez rizika. Na človeka si zvykli natoľko, že ak sa ľudia vystahujú z domu a ten zostane neobývaný, odšťahujú sa aj potkany. Hovorí sa, že všade v meste je od vás potkan najďalej dva a pol metra a faktom je, že napríklad v Bratislave je počet obyvateľov a potkanov približne rovnaký, teda 450 000! Odhaduje sa, že v takom špinavom desaťmiliónovom Mexiku City je počet potkanov desaťkrát vyšší ako počet ľudí...

Stane sa, že potkan napadne aj človeka, ale len vtedy, ak nemá inú šancu. Keď je potkan zahnaný do tmavého kúta, hľadá smer úteku – skočí za svetlom, ktorým sú v tomto prípade vaše lesknúce sa oči. A vtedy vás môže aj uhryznúť. Takýto „zákus“ od potkana, ktorý sa živí okrem iného aj rozkladajúcim sa mäsom, môže mať katastrofálne následky. Okrem moru, ktorý je našťastie už chorobou minulosti, prenášajú besnotu, tularémiu, týfus, črevné choroby a cholera, spolu asi 40 rôznych nebezpečných chorôb.

Ak v nejakej obci tvrdia, že nemajú potkany, jednoducho sa mylia. Najmä v rómskych osadách, kde ľudom nezáleží na deratizácii, sa potkany rýchlo premnožujú. V Rimavskej Seči takto pred časom uhryzli potkany sedem detí, v Jesenskom zase spiacemu dieťaťu úplne ohlodali nos. Prednedávnym médiami zarezonovala informácia, že potkan dohrýzol malé dieťa aj v našom okrese meste. Obeťou bol spiaci sedemmesačný Vilko, ktorý so svojou rodinou žil poldruha roka v provizórnej chatke v lesíku pri Železničnej ulici vo V.Krtíši. Rôzne zranenia na jeho telíčku si všimla jeho matka a zoberala ho do nemocnice.

Ako povedala matka pohryzeného chlapčeka Alena Bartošová, ten sa vraj počas noci vôbec nezobudil, a ani neplakal. Ona a jej dieťa mali šťastie v nešťastí, pretože, ak by si jeho poranenia všimla neskôr, následky mohli byť omnoho horšie. Vilko mal uhryznutia na ľavom predlaktí, na tvári a uchu. Našťastie, besnota sa u neho nepotvrdila.

Vo veľkokrtíšskej nemocnici mu rany po pohryznutí zašili. Uhryznutie na rúčke museli lekári zašit až piatimi stehmi. Chlapca potom hospitalizovali na infekčnom oddelení v Lučenci. Odtiaľ bol už prepustený, ale do detského domova...



**Dvadsaťjedenročná Alena Bartošová, matka piatich vlastných detí a troch ďalších, ktoré má zverené do starostlivosti jej druh**

Aké boli však okolnosti tohto prípadu? Vynára sa viacero otázok. Prečo matka s piatimi vlastnými deťmi a tromi ďalšími, ktoré boli zverené do opateru jej druhu, žije v „poskliepanej“ chatke v lesíku na okraji mesta? Teda na mieste, kde sú pred hľadávkami takmer nechránení?

Ako sme sa dozvedeli od hovorkyne Úradu práce a sociálnych vecí vo Veľkom Krtíši Mgr. Silvie Cellengovej, Mesto V.Krtíš žene predtým poskytlo ubytovanie v sociálnom byte na Železničnej ulici s podmienkou, že tam bude bývať len s deťmi. Podmienku však nedodržala, preto musela odísť. Mgr. S.Cellengová: **“Sociálny byt bol napísaný na vlastníčku Alenu**

**Bartošovú s tým, že v uvedenom byte bude bývať so svojimi maloletými deťmi a bez druhu Róberta Oláha, ktorý má zverené do starostlivosti ďalšie tri maloleté deti, nakoľko ich matka je pozbavená svojprávnosti. Avšak Alena Bartošová dohodu nedodržala, svojho druhu po nejakom čase vpustila do bytu a po čase sa im narodilo ešte jedno dieťa. Alena Bartošovej bol byt pridelený s tým, že už po nedodržaní povinností, ktoré jej vyplývajú z nájmu bytu, nebude môcť žiadať o náhradu bývania. Po obdržaní rozhodnutia o deložovaní v roku 2009 musela rodina Aleny Bartošovej a Róberta Oláha spolu so všetkými ôsmimi maloletými deťmi tento byt opustiť.”**

Alena však oponuje: **„Nemala som z čoho platiť nájom, jednoducho ma vyhodili bez náhradného bývania s ôsmimi deťmi. Bývali sme potom v lese.“**

Napriek tomu dokázala Alena s druhom Róbertom zabezpečiť pre seba a deti vyhovujúce podmienky na prežitie. S.Cellengová: **“Po deložovaní zo sociálneho bytu na Železničnej ulici si rodina A. Bartošovej a R.Oláha svoju bytovú otázku poriešila v extraviláne mesta Veľký Krtíš vyhotovením drevenej chatky, v ktorej bola jedna miestnosť zariadená len lôžkami na spanie a sporákom na vykurovanie.**

**Pani Bartošová sa starala o maloleté deti v rámci svojich možností a schopností. Zdravotný stav detí bol dobrý. Deti neboli nikdy podvyživené a prostredie okolo chatky nebolo znečistené. Pri šetrení, ktoré sme vykonali koncom januára bolo zistené, že deti boli v chatke s matkou a otcom, školopovinné deti boli v škole, kam chodili aj za takýchto podmienok vždy pravidelne a nebolo nám oznámené žiadne**

**záškoláctvo. Rodina disponovala základnými potravinami a drevom na kúrenie, v chatke v čase šetrenia nebola vôbec zima. Rodičia sa však sťažovali na zvýšený výskyt potkanov.”**

## BEZDOMOVCI KVÔLI POTKANOM?

Potom však prišla nešťastná noc, keď potkan napadol malého Vilka. Úrad musel bezpodmienečne zakročiť, keďže navyše, po uhryznutí malého chlapca, sa na druhý deň v okolí chatky počet potkanov rapídne zvýšil. Rodičia spolu s deťmi museli opustiť svoj príbytok a boli donútení odísť doslova ujsť. Alena s Róbertom oznámili, že ich chatka údajne vyhorela. A tak početná rodina ostala bez strechy nad hlavou. **“Na základe uvedených skutočností, kedy bol život a zdravie detí vážne ohrozené, bol podaný návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktorým bolo päť maloletých detí umiestnených do Detského domova Margarétka v Lučenci a staršie tri deti boli umiestnené do Krízového zariadenia - Centra pre občana a rodinu, takisto v Lučenci. Alena teraz býva so svojimi rodičmi v ubytovni.”** - hovorí o ďalšom osude početnej rodiny Mgr. S.Cellengová.

Na rodičov však trestné oznámenie nebolo podané, keďže tí si svoju bytovú otázku poriešili a starali sa o svoje maloleté deti v rámci svojich možností a schopností.

S.Cellengová: **“Umiestnenie detí v spomínaných zariadeniach je len dočasné, lebo našou snahou je hlavne sanácia rodinného prostredia”.** Možno to bude znieť na záver tohto článku mieme morbidne, ale ako sa aj v tomto prípade zdá, všetko zlé je nakoniec na niečo dobré. Aj keď nebezpečenstvo ohrozenia života malého Vilka za to určite nestojí, donútila táto udalosť jeho matku a jej druhu prisľúbiť, že sa pokúsia o nápravu svojich biednych životných podmienok. Potvrdila nám to aj Mgr. S.Cellengová: **“Rodičia chcú odísť pracovať do Čiech a následne si chcú deti do zariadení vyzdvihnúť.”** Treba len dúfať, že svoj sľub dodžia a dokážu vrátiť späť ôsmim deťom život v plnohodnotnej a najmä bezpečnej rodine. **-MS-**

## POTKAN - NIELEN PŮVODCA OCHORENÍ ALE AJ NIČITEL

Človek nemá na výber – ak chce sám prežiť, musí potkany ničiť. Veď jeden potkan znehodnotí za rok potraviny v hodnote asi 150 korún. Keď je na Slovensku aj po dôslednej deratizácii približne päť miliónov potkanov, sú to škody za 750 miliónov korún! Okrem toho rady rozhrádzajú dosky, elektroizoláciu a zvládnu aj kovy. Je to preto, lebo ich zuby neustále rastú. Keby si ich neobrusovali hryzením, zahynuli by od hladu, pretože by im prerástli papuľu. Odborníci tvrdia, že každý štvrtý požiar, ktorý u nás vzniká z tzv. neznámych príčin, majú na svedomí potkany. A prenikajú aj do našich domovov. V kanalizácii sa potkany orientujú na prípojky z domácností. Keď ľudia do nich vylievajú aj potraviny, môže sa potkan cez drsné hadice a záchod dostať aj na šieste poschodie a behať po byte. A ak zacíti rybacinu, je schopný prehrýzť aj dvere. Úspech potkanov rovnako ako človeka nesúvisí s nerozvinutými zmyslami. Veď sú to takmer hluché stvorenia, farebné videnie im úplne chýba a aj čuch majú slabší než mnoho iných zvierat. Napriek tomu dokážu nájsť správnu cestu aj v najprepletenejších labyrintoch a sú veľmi vynachádzavé. Do svojich nôr prenášajú ukoristené vajcia tak, že jeden uchopí vajce prednými nohami, ľahne si na chrbát a ďalšie potkany ho ťahajú za chvost do skrýše. Potkan teda slúži ako transportér! Vedľa sa dostať aj k obsahu fľaše s úzkym hrdlom tak, že dovnútra spustia chvost, namočia ho do tekutiny a potom ho olizujú.



# SVETLO NA "KONCI MOSTA" JE UŽ JASNEJŠIE

Takmer osemročné úsilie obyvateľov žijúcich na oboch stranách hraničnej rieky Ipel o výstavbu Ipeľských mostov, dostáva konečnú podobu. Krôčik za krôčikom sa ľudia združili v Občianskom združení Za výstavbu mostov na Ipľi, ktorého predsedníčkou je Katalin Molnár na slovenskej strane i ľudia z podobného združenia v Maďarsku, ktorého predsedom je bývalý poslanec maďarského parlamentu Dr. András Serfőző postupovali k svojmu vysnenému cieľu - výstavbe mostov na Ipľi.

Ich úsilie po položení základného kameňa mosta Rároš-Rárošpuszta v utorok 3. 11. 2009 ministrom zahraničných vecí SR Miroslavom Lajčákom a Balázszom Péterom, ministrom zahraničných vecí MR, má znovu reálnejšiu podobu. V utorok 2.3. 2010 samospráva na slovenskej i štátna správa na maďarskej strane slávnostne odovzdali územie stavebniska do užívania zhotoviteľovi stavby. Tým je Ipoly A-H 2009 Konzorcium (A-Híd zrt; Hidépítő zrt.). Investorm stavby na slovenskej strane je Banskobystrický samosprávny kraj a na maďarskej strane Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő zrt. Stavebný dozor bude vykonávať Ipoly Konzorcium (VIA-PONTIS, Kft.). Počas marca by sa malo začať s výrubom stromov na mieste stavby, prípravou staveniska a v apríli aj so samotnou stavbou mosta, ktorý by mali dokončiť do 30.11. 2010. K. Molnár: **"Je to dobrý pocit, že 8-ročné úsilie dostáva konečnú podobu. Je to už konkrétna vec, zmluvy sú podpísané a už nie je návratu. Stavba je finančne zabezpečená z peňazí EÚ a spolufinancovaním BBSK i z maďarskej strany. Celkovo na**

**mosty v Rároši i v Peťove sme získali vo výške 7,6 mil. eur."**

Mosty ušetria čas i peniaze obyvateľom z oboch strán hranice a budú prínosom, či už pri rozvoji

turistiky, ale aj pracovných príležitostí pri samotnej stavbe mostov i v budúcnosti.

Zástupca starostu obce Trenč PhDr. Martin Šebian, PhD.:



**Kadiaľ povedie nový most pri Rároši na Slovenskej strane hranice študujú Mgr. Mária Lőrincz, riaditeľka RRA V. Krtíš a Dr. A. Serfőző, bývalý poslanec MP za Novohradskú župu.**

**"Sme radi, že výstavba mosta cez Ipel pri Rároši dostáva reálne kontúry, a že okrem rozvoja cestovného ruchu môže výrazne pomôcť aj pri vytváraní pracovných príležitostí pre občanov našej obce. Rokujeme s realizátorom stavby, aby naši obyvatelia mohli pracovať už aj pri samotnej výstavbe mosta."**

O spolupráci v oblasti cestovného ruchu rokovali predstavitelia maďarského združenia už aj s predstaviteľmi D. Strehovej. Dr. A. Serfőző: **"Bol som milo prekvapený, ako pokročila stavba aquaparku na kúpalisku v D. Strehovej a vidím veľký prínos pre regióny na oboch stranách Ipľa výstavbou mostov v Rároši i v Peťove. Som rád, že naša spoločná práca sa dostáva do cieľa, a že koncom roka už budeme môcť most v Rároši využívať k spokojnosti obyvateľov na oboch brehoch Ipľa."**

Výstavbu mostov vítajú aj radoví občania obcí okolo Ipľa, viacerí sú však po dlhoročných peripetiách realizácie tejto myšlienky skeptickí. Hlavní propagátori výstavby mostov cez Ipel ale veria, že všetkých skeptikov presvedčí stavba, ktorá koncom roka pri Rároši spojí oba brehy Ipľa.

-P. GAŠPAROVIČ-

## Učili sa podať prvú pomoc

V polovici februára sme pripravili v našej ZŠ v Dolných Plachtinciach pre deti Deň prvej pomoci. Týmto dňom sme chceli podporiť našich najmenších žiakov, aby odhodlane a bez zaváhania vedeli pomôcť a nebáli sa poskytnúť prvú pomoc iným, ktorí to bezprostredne potrebujú. Pozvali sme si predsedníčku Miestneho spolku Slovenského červeného kríža - J. Ubrankovičovou, ktorá žiakov oboznámila s dobrovoľnou prácou aktivistov Slovenského Červeného kríža. Po teoretickej časti SČK nasledovala praktická časť prvej pomoci.



**Jaroslava Ubrankovičová vysvetlila deťom, ako postupovať, keď niekto potrebuje prvú pomoc**

Pre deti to bol veľký prínos vedomostí na konkrétnych ukážkach (zlomeniny, krvácanie, popáleniny, zástava srdca, masáž srdca, umelé dýchanie, či ošetrenie rôznych poranení).

Žiaci si neskôr v jednotlivých skupinách získané vedomosti zopakovali a overili po skupinách medzi sebou. Veríme, že tieto poznatky nebudú musieť využiť - no ak im ich život prinesie, budú pripravené.

Mgr. HENRIETA MAGDEMEOVÁ





## Osemročné Gymnázium Augusta Horislava Škultétyho vo Veľkom Krtíši



# Škola s bohatou minulosťou dáva svojim študentom šancu pre perspektívnu budúcnosť

V Gymnáziume Augusta Horislava Škultétyho vo Veľkom Krtíši študujú študenti a žiaci v štvorročnej a v osemročnej forme štúdia. Osemročná forma štúdia je zameraná na cudzie jazyky, začínajúc anglickým jazykom a potom podľa väčšiny záujemcov, nemeckým alebo francúzskym jazykom. Žiak plní povinnú školskú dochádzku až do dovŕšenia 16 rokov. Po štvrtom ročníku tejto strednej školy má možnosť uchádzať sa aj o iný typ strednej školy. Ak cieľom žiaka je vysokoškolské vzdelanie, tak forma 8-ročného štúdia gymnázia je najideálnejšou formou. Absolvent osemročného štúdia gymnázia je všestranne vzdelaný, tvorivý, samostatný, zodpovedný, mravne uvažujúci a konajúci vedomý si svojej identity, schopný chápať a hodnotiť vzťah medzi ním a svetom, citlivo odstraňujúci deformácie v medziľudských vzťahoch.

**Absolvent gymnázia s vedomosťami, spôsobilosťami a zručnosťami získanými vo všeobecno-vzdelávacích predmetoch musí byť pripravený na štúdium na vysokých školách lubovoľného zamerania a na prácu v tých oblastiach spoločenskej praxe, na ktorú sa štúdiom pripravil.**

**Počas štúdia si osvojiť vedomosti o zákonoch spoločenských a prírodných vied, rozumie im a vie ich použiť a aplikovať v teórii a praxi, chápe súvislosti medzi prírodnými a spoločenskými javmi. Vie využiť poznatky z humanitných a prírodovedných predmetov v ich praktických aplikáciách, vykonávať ohotne tvorivým a produktívnym spôsobom fyzickú a duševnú prácu, byť v nej aktívny a iniciatívny, vie pracovať v kolektíve, aj individuálne a objektívne hodnotiť výsledky individuálnej a kolektívnej práce.**

**Je schopný samostatne pracovať s odbornou literatúrou, primerane sa ústne aj písomne odborne vyjadrovať a komunikovať aspoň v dvoch cudzích jazykoch. Absolvent získa tiež základné poznatky a zručnosti v práci s počítačom.**

## Milí žiaci piatych roč-

## nikov ZŠ

Chceme sa k vám prihovoriť aj touto formou a oboznámiť vás aj s mimoškolskými aktivitami nášho gymnázia.

Naša škola sa svojimi aktivitami zapája do projektu Zdravá škola. Vybudovali sme moderné jazykové laboratórium a multimediálnu učebňu vybavenú najmodernejšou počítačovou technikou s pripojením na internet. V triedach máme projektory, počítače s pripojením na internet cez WIFI systém.

V rámci mimoškolskej činnosti vám naše gymnázium ponúka možnosť pracovať v rôznych záujmových krúžkoch: futbalovom, volejbalovom, basketbalovom, tenisovom, biologickom, historickom, matematickom, internetovom a iných.

No nie všetky mimoškolské aktivity sú zamerané na činnosť záujmových krúžkov. Študenti majú možnosť poznať európske mestá a ich históriu. Prostredníctvom historických exkurzií navštívili Poľsko, Rakúsko, Taliansko, Česko, Maďarsko, Grécko, Španielsko, Francúzsko, Švajčiarsko, Nemecko, Dánsko, Švédsko, Nórsko, Luxembursko, Belgicko, Holandsko, Anglicko, Andoru, Fínsko, pobaltské štáty, i Petrohrad v Rusku. V roku 2010 sa chystajú na putovanie za polárny kruh na najsevernejší cíp Euró-

py. Tieto aktivity prinášajú pre študentov množstvo nových poznatkov a skúseností.

Ďalej sa máte možnosť v priebehu školského roka zúčastniť na rôznych kultúrnych a iných podujatiach (napr. študentský ples, diskotéky, súťaž v aranžovaní vianočných dekorácií...), ako aj akcií organizovaných samotnými študentmi (koncerty, filmové predstavenia, športové turnaje a pod.)

Ak si chcete vyskúšať svoj organizačný talent a ukázať silné stránky vašej osobnosti staňte sa členmi Študentskej rady.

Naši študenti sa každoročne zúčastňujú na rôznych olympiádach (matematická, chemická, biologická, fyzikálna, v anglickom, nemeckom, francúzskom, španielskom jazyku), zapájajú sa do stredoškolskej odbornej činnosti, či športových súťaží. Zaujímajú sa a sú úspešnými riešiteľmi súťaží z histórie a nezaostávajú ani v oblasti vlastnej tvorby a recitačných súťažiach. Každoročne naše gymnázium reprezentuje na krajských kolách približne 50 študentov a okolo 20 študentov postúpi aj na celoslovenské kolá. Dokonca máme aj účastníkov medzinárodných kôl olympiád. V roku 1998 bol Andrej Teren na chemickej olympiáde v Austrálii, v roku 2002 získala Ivana Búryová



Mgr. Pavel Černík, riaditeľ školy

bronzovú medailu v biologickej olympiáde v Lotyšsku a v roku 2003 ju obhájila na tej istej olympiáde v Bielorusku. V roku 2004 Erik Antolov úspešne reprezentoval Slovensko a našu školu na medzinárodnej súťaži Eustory a v roku 2007 Miroslav Cibula v olympiáde v nemeckom jazyku v Poľsku

Tieto umiestnenia a výsledky i úspešnosť prijímania našich študentov na vysoké školy za posledné roky potvrdzujú správnosť prístupu našich pedagógov k vyučovaniu jednotlivých predmetov a svedčia o vynaložení množstva úsilia a snahy v ich každodennom poslaní.

**Na Gymnázium A.H. Škultétyho študovali žiaci, ktorí sa uplatnili vo všetkých oblastiach spoločenského aj verejného života, či v regióne, na celom Slovensku alebo vo svete. Mnohí z nich sú vysokoškolskí pedagógovia, riaditelia významných inštitúcií, vedeckí pracovníci, pracovníci ministerstiev a pod. Myslite preto aj vy, mladí ľudia, na svoju budúcnosť a rozhodnite sa zodpovedne.**



Študenti gymnázia sa pravidelne zúčastňujú atraktívnych exkurzií. Na tejto fotografii sú pred vstupom do múzea vo Viedni, v ktorom sa nachádzala krásna kolekcia zbierok o Tutanchamonovi

Chceli by sme vám, žiakom piatych ročníkov ZŠ a vašim rodičom, oznámiť, že 20. marca 2010 o 10.00 hod. máte možnosť navštíviť našu školu počas "Dňa otvorených dverí", na ktorý Vás srdečne pozývame. Tešíme sa na stretnutie s vami a s vašimi rodičmi.

Mgr. PAVEL ČERNÍK,  
riaditeľ školy